

Protos. Nicodim Măndiță

Spovedania - cel de-al doilea dotez

„Luați Duh Sfânt; Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține, vor fi ținut.” (IOAN XX, 22-25)

Cheia Raiului

Se tipărește cu binecuvântarea
Preasfințitului Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Redditaarea voluminoasei cărți despre pocăința a Părintelui Nicodim Măndiță, se dovedește de o actualitate impresionantă. Iată ce spunea Prea Cuvioșia Sa: „Prin lume umblă astăzi tot felul de reviste, jurnale și cărți pline de toate îndemnulurile spre desfrânări; aceste îndemnuluri le vede tinerimea de astăzi și pe așele de pe străzi, la teatro, cinematografo” (p.175).

Astăzi, mai mult ca oricând creștinii de orice vârstă trebuie să se aminte că: „Sub straturile superficiale, pietrificate și neroditoare ale vieții psihologice, se ascunde al adevăratei pocăințe. Dar pocăința este lucrării harului în om,

Cuprins

Spovedania – cel de-al doilea botez	5
Partea I	7
Precuvântare.....	9
POCĂIȚI-VĂ CĂ S-A APROPIAT ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR	13
Începuturile Pocăinței	13
Botezul este ușa prin care oamenii pot intra în Corabia care-i conduce în Împărăția lui Dumnezeu.....	16
Ce este Pocăința?	17
Cu ce se aseamănă păcatul și care sunt roadele lui?	20
Părțile Sfintei Taine a Pocăinței.....	24
Înfrângerea inimii	27
Hotărârea nestrămutată de a ne feri în prezent și viitor, cu toate puterile, de orice păcat.....	32
Mărturisirea sau Spovedania	37
Cum nu ne-am rușinat a face păcate înaintea lui Dumnezeu și a Sfinților Săi îngeri; tot astfel să nu ne rușinăm a ni le mărturisi lui Dumnezeu înaintea Preotului	40
Prin Spovedanie falsă multe suflete cad în iad	43
NU LĂSAȚI POCĂIȚA PE MÂINE	45
Pocăința să se facă grabnic, până se cheamă astăzi și să nu se lase pentru mâine.....	45
Cu cât mai mult vom amâna întoarcerea noastră la Dumnezeu, cu atât vom cădea mai jos, în aspră pedeapsă vremelnică și veșnică. Împăratul Sedechia al Ierusalimului. Smochinul neroditor.....	50
Să alergăm la scaunul Spovedaniei cu părere de rău pentru păcatele făcute ca să ne folosim; iar nu nepăsători, că ne păgubim	61
GROZĂVENIA SPOVEDANIEI FĂRĂ PREGĂTIRE	64
Spovedania bună și rea.....	64
Prin pregătire adevărată putem reuși a face Spovedanie mântuitoare, care să ne fie de un mare folos	65
La Sfânta Spovedanie să nu ascundem nici un păcat, ca să nu cădem în osânda veșnică	67

Pedeapsa lui Ghezi... și a lui Anania și a Safirei pentru că mințind au tănuț (au ascuns) păcatele lor.....	71
Pedeapsa lui Anania și Safira.....	72
Păcatul nespovedit scurtează viața creștinului.....	73
Prin cine ni se pot vindeca rănilor sufletești?.....	75
Ce zic Sfinții Părinți despre Taina Preoției?.....	78
MARE ESTE TAINA SPOVEDANIEI.....	86
Cum să privim pe Preoții Duhovnici în Scaunul Sf. Spovedanii?.....	86
Preoții Duhovnici Ortodocși sunt împuterniciți cu putere de sus a ierta păcatele oamenilor.....	91
Domnul Iisus Hristos, înainte de întrupare a purtat grijă de oameni și S-a arătat lor, iar după întrupare lucrează neîncetat la mântuirea lor; Rânduiala lucrării Dumnezeiești de mântuire a oamenilor în Noul Testament.....	104
Dumnezeu lucrează mari minuni prin Preoții Săi.....	105
CALEA CĂTRE SFÂNȚA SPOVEDANIE.....	111
Prin Pocăință și Spovedanie adevărată scăpăm de iad; însă numai dacă facem și canonul rânduit.....	111
Cei care nu ne împlinim aici canonul dat la Sfânta Spovedanie și nu voim să suferim nimic aici pentru păcatele noastre, cădem în osândă veșnică.....	118
Prin împlinirea canonului dobândim iertarea păcatelor trecute și întărirea noastră împotriva ispitelor viitoare; astfel ne mântuim sufletele.....	124
Prin împlinirea canonului adevărat ni se iartă păcatele, ne mântuim sufletele și dobândim împărăția care ne este gătită de la întemeierea lumii.....	126
FOLOSUL CANONULUI DE LA SFÂNȚA SPOVEDANIE.....	134
Să împlinim cu dragoste canonul ce ni s-a dat.....	134
Cererea, primirea și împlinirea Canonului.....	137
Trebuie să ne mărturisim toate păcatele.....	155
Duhovnicul cu adevărat nu se cuvine să întrebe.....	155
Cum rânduiau Sf. Apostoli și Sf. Părinți să facă canon cei nevrednici de Sf. Împărtășire? Cum se aplică Sf. Canoane?.....	156
Să primim cu toată dragostea, după puterea noastră, canoanele ce ni se dau după Sf. Părinți, pentru tămăduirea rănilor sufletești.....	159
Partea a II-a.....	161
Cuvânt înainte.....	163
OGLINDA DUHOVNICEASCĂ ARĂTĂTOARE A RĂNILOR SUFLETEȘTI ȘI A DOCTORIILOR VINDECĂTOARE PENTRU CEI CE SE SPOVEDESC ..	167

Încă un folos al acestei cărți.....	167
Să ne cercetăm păcatele.....	168
Mărturisirea se cuvine să fie de voie.....	170
Cercetarea conștiinței.....	170
Am păcătuit împotriva Duhului Sfânt? În ce fel?.....	171
Am păcătuit împotriva celor zece porunci Dumnezeiești?.....	179
Porunca I.....	180
Porunca a II-a.....	190
Porunca a III-a.....	202
Porunca a IV-a.....	208
Porunca a V-a.....	219
Porunca a VI-a.....	259
Porunca a VII-a.....	269
Porunca a VIII-a.....	297
Porunca a IX-a.....	326
Porunca a X-a.....	331
Cele șapte păcate de moarte, sau cununi ale balaurului apocaliptic – Satan – cu care se făleşte acesta înaintea miresei Domnului Hristos, a Sfintei Biserici.....	334
Mândria.....	334
Iubirea de argint sau zgârcenia.....	350
Desfrânarea.....	361
Zavistia.....	366
Lăcomia.....	373
Mânia.....	382
Lenea.....	392
Faptele milosteniei sufletești.....	406
Faptele milosteniei trupești.....	409
Ce este afurisenia și anatema?.....	413
Rugăciuni pregătitoare pentru mărturisirea păcatelor.....	417
Sfânta Mărturisire.....	418
Faptele milosteniei sufletești.....	440
Faptele milosteniei trupești.....	440
Partea a III-a.....	441
FOLOSUL SPOVEDANIEI ADEVĂRATE.....	443
După adevărata Pocăință, prin Spovedanie și prin Împărtășirea cu Prea Sfintele Taine, Duhul Sfânt se întoarce iarăși înlăuntrul nostru, îmbogățindu-ne cu Harul Sfinților.....	443
După Spovedanie să ne alimentăm mereu cu cugetări duhovnicești și cu hotărârea de a ne păzi din rășputeri de păcate.....	448
Folosul Spovedaniei celei adevărate.....	451

Respectăm cu dragoste și cu încredințare	455
Ce câștigăm prin Pocăință?.....	455
Spovedania falsă îngreuiază sufletul omului păcătos.....	461
MISTERUL EDIFICĂRII SFINTEI BISERICI ORTODOXE.....	463
Descoperirea acestui mister.....	463
De voia noastră atârnă uciderea și învierea sufletelor noastre.....	469
CARE PĂCATE MĂRTURISITE RĂMÂN NEIERTATE?	473
Cine nu poate căpăta iertarea păcatelor?.....	473
Primejdia căderii creștinilor din Darul lui Dumnezeu. Ridicarea din păcate și înfierea noastră o recâștigăm prin voia lui Dumnezeu și voia și osteneala noastră	494
BINEFACERILE POCĂINȚEI	502
Să părăsim păcatele și să ne întoarcem la Dumnezeu.....	502
Întoarcerea la Dumnezeu, în lumina Dumnezeieștilor Scripturi.....	510
Roadele păcatelor și îndemn la Pocăință	512
Pocăința în lumina Dumnezeieștilor Scripturi.....	517
Mărturisirea păcatelor.....	520
Mărturisirea și iertarea păcatelor, în lumina Dumnezeieștilor Scripturi.....	525
Ce trebuie să mai cugetăm după Sfânta Spovedanie?.....	528
Preoții Duhovnici sunt opriți cu desăvârșire a spune cuiva păcatele creștinilor pe care i-au mărturisit.....	529
SIGILIUL SPOVEDANIEI	533
Să ne cercetăm înșeptit conștiința îngreuiată de păcate, ca prin Spovedanie adevărată să ne curățim.....	533
Nici un creștin păcătos care își privește rănilor sufletești în această „Oglindă Duhovnicească“, să nu dispereze; ci cu îndrăzneala fiului risipitor, să vină la Dumnezeu și va fi primit.....	538
Curățirea sufletelor păcătoase de lepra păcatelor.....	543
Curățirea de păcate în lumina Dumnezeieștilor Scripturi	547
Violarea sigiliului Sfintei Spovedanii se pedepsește cu asprime	550
Izvoare.....	559

Spovedania - cel de-al doilea botez

„Luați Duh Sfânt; Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține, vor fi ținut.“ (IOAN XX, 22-25)

Pocăința adevărată este o durere vie ce o simte omul înăuntrul ființei sale pentru păcatele față de bunătatea lui Dumnezeu, mărturisirea lor înaintea preotului prin spovedanie adevărată și hotărârea nestrămutată de a le părăsi în viitor.

„Vederea propriilor păcate nu este însă o simplă evaluare cantitativă a faptelor săvârșite, a cuvintelor sau chiar a gândurilor, nu este introspecția morbidă a unei conștiințe scrupuloase, prăbușindu-se sub povara și mulțimea imperfecțiunilor sale. Vederea propriilor păcate este, înainte de toate, o conștiință globală a stării de păcat, a stării de boală și stricăciune a sufletului, a slăbirii și descompunerii spirituale, urmare a îndepărtării de Dumnezeu. În acest context, pocăința înseamnă repulsie față de această stare de robie și dorința sinceră și fermă de a afla, în iertarea dumnezeiască, izbăvirea și viața cea nouă. Pocăința și mărturisirea păcatelor ocupă un loc important în rugăciunile ortodoxe. „Dumnezeule, curățește-mă pe mine, păcătosul“, să rostim și noi, asemenea rugăciunii vameșului, cu orice prilej“ (Pr. Boris Bobrinsky în „Fericita întristare“, EIBMBOR, București, 1997, c. 4).

Reeditarea voluminoasei cărți despre pocăința a Părintelui Nicodim Mândiță, se dovedește de o actualitate impresionantă. Iată ce spunea Prea Cuvioșia Sa: „Prin lume umblă astăzi tot felul de reviste, jurnale și cărți pline de toate îndemnurile spre desfrânări; aceste îndemnuri le vede tinerimea de astăzi și pe afișele de pe străzi, la teatre, cinematografe“ (p.175).

Astăzi, mai mult ca oricând creștinii de orice vârstă trebuie să ia aminte că: „Sub straturile superficiale, pietrificate și neroditoare ale vieții psihologice, se caută izvorul de apă vie al adevăratei pocăințe. Dar pocăința este ea însăși o dovadă a lucrării harului în om.

Str. Mentiunii Nr. 7
Sectorul 1, București

editura.agapis@gmail.com

Cărțile pot fi comandate online la adresa
www.edituraagapis.ro
sau de la librăria Editura Agapis,
din strada Mentiunii Nr. 7, Sectorul 1, București,
unde vă așteptăm cu plăcere să discutăm despre
Prezența Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teotimaniului

Editura Cartea Ortodoxă
Protos. Nicodim Mândiță / Cheia Raiului
ISBN 978-973-973-973-9

EDITURA CARTEA ORTODOXĂ
BUCUREȘTI • 2017

Lacrimile, nu cele de disperare sau de mândrie rănită, ci lacrimile mântuitoare ale pocăinței, sunt semnul că straturile adânci ale ființei sunt zdruncinate, mândria și încrederea în sine ale omului firesc dispărând. Inima înduioșată se înmoaie în sensul propriu al termenului, asprimea ei topindu-se la atingerea harului dumnezeiesc“ (Elisabeth Behr-Sigel, Ibidem).

Expunerile amănunțite ale autorului în vederea unei spovedanii complete și ziditoare ar putea să sperie pe unii credincioși. Aceștia trebuie să aibă încredere în iconomia duhovnicului și să nu uite că:

„Obârșia comună a bucuriilor întru Domnul rămâne întotdeauna tristețea lacrimilor, pe care Sfântul Vasile o numea „sămânța fericirii veșnice“... Toți sunt unanimi în a lega această întristare dintâi, semănată în noi de Dumnezeu, de începutul acelei bucurii fericite care nu-și va găsi împlinirea decât în Împărăție. Dar, prin această durere nepolită, începe deja să străbată pârga dulceților duhovnicești, în ele auzindu-se „suspinete negraite“ ale Porumbelului dumnezeiesc, căci „întru necaz m-ai desfătat“ (Ps. 4, 1) (Myrrha Lot-Borodine, Ibidem).

De aceea binecuvântând apariția acestui tratat duhovnicesc, îl propunem oricui dorește să cunoască nemijlocit darurile acestei fericite întristări.

Cu arhieriești binecuvântări,

† Galaction

Episcopul Alexandriei și Teleormanului

30 noiembrie 2001

La praznicul Sfântului Andrei

Ocrotitorul României.

Partea I

Cu câtă dulceață și drăgălașie privesc în anii copilăriei mele petrecută în Buzova Arges, când fiind dist de părinți cale de vreo 3 km, pe brațe și pe jos - cum se putea - în Sf. Bătrână, închinam a.m.d. ruga și o-mi face Sf. Cruce dreaptă pe față - ca să ocașă - și mă gândeam în nevinovăția mea că n-asi putea supăra pe Dumnezeu! Vremea copilăriei nevinovate a trecut cu drăgălașia ei și treptat, treptat, lumea ne-a cerut și am intrat în volurile ei. Adeseori ne-am ferit de un fel de vârtepuri ale clocoțirilor ei pădătoase și ne-am trezit răpiți de altele pe care nu le observam ori ni se părea că ar fi mai slabe pentru a ne smulge din ele. După câțiva ani am observat haina de nuntă mândită de murdăria feluriișlor stropi ai celor vreo 360 de feluri de păccări cu care oastea drăcească lupăta pentru a mânji și a cuceri pe creștin! După ce făceam Pocăință așa cum am putut și am priceput din citirea mei multor cărți sfinte, adesea simțeam un mare gol în inima mea. La ureche amintirea mele adesea îmi sunau cuvintele Sf. Evangheliei auzite în Biserica Sfinților Împărați din Brâila în Săptămâna Patimilor (1912): „Simone, Simone, iată Salama va cerui pe voi, ca să vă cearnă ca grâul, iar Eu M-am rugat pentru tine, ca să nu pierd credința ta și în năvărând întorcându-te întărește pe fratele tău“. Din toate cuvintele Evangheliei Sfințelor Patimi, acestea mi se repetau adesea în minte, dar voi! răci inepesul acestora nu-l puteam cuprinde. A mai trecut câțiva vreme în care am trăit cu civil și apoi cu militar (7-8 ani cu activ de pe 1912 și mobilizat în campania 1916-1919), după care m-am hotărât ca să fac o Pocăință mai aspră, departe de lume pentru a-mi curăța haina de nuntă, temându-mă de asprul adevăr care zice: „În Ierusalimul cel nou - împărăția Cerurilor - nu ve putea să intre

... și disprețul său de mândrie rănită, și lacrimile
... și pocăinței, unui semnal că straturile adânci ale fin-
... mândria și încrederea în sine ale omului firesc
... înțelegerea ei topindu-se la atingerea harului dumnezeiesc" (Eli-
... Behr-Sigel, *Ibidem*).

Expunerea amănunțită ale autorului în vederea unei spoveda-
... complete și ziditoare ar putea să sperie pe unii credincioși. Acei
... trebuie să aibă încredere în economia duhovnicului și să nu uite că,

„Cărbășă comună a fetei și a băiatului cămășe întotdeauna
... la rîmilor, pe care... „sămânța fericirii
... „Toți sunt unanimi în a lega această întristare dîntăi, semă-
... în noi de Dumnezeu, de începutul acelei bucurii fericite care nu și
... și gîsi împlinirea decît în împărăcie. Dar, prin această durere nepo-
... tuită, începe deja să străbată pîrga duiceților duhovnicești, în ele
... mîndu-se „suspinele negrăite” ale Porumbelului dumnezeiesc, căci
... întru necaz m-ai deslăsat” (Ps. 4, 1) (Myrha Lot-Borodine, *Ibidem*).

De aceea binecuvîntînd apariția acestui tratat duhovnicesc, îl
... propunem oicui dorește să cunoască nemijlocit darurile acestei feri-
... cîte întristări.

Cu încredință binecuvîntăm

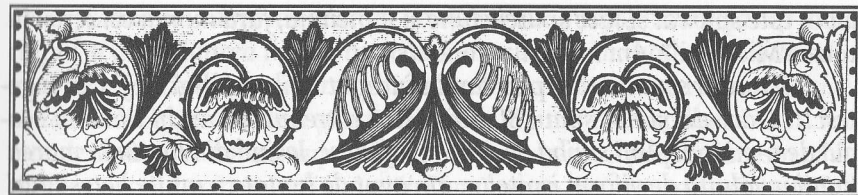
Galaction

Episcopul Alexandriei și Telemăneștilor

30 noiembrie 2003

La praznicul Sfinților Andrei

Ocroitorului României.

Precuvîntare

*Cu câtă dulceață și dragălășie privesc în anii copilăriei mele petre-
cută în Bunești-Argeș, când fiind dus de părinți cale de vreo 3 km, pe brațe
și pe jos – cum se putea – la Sf. Biserică, învățam a mă ruga și a-mi face Sf.
Cruce dreaptă pe față – ca și acasă – și mă gîndeam în nevinovăția mea că
n-ași putea supăra pe Dumnezeu! Vremea copilăriei nevinovate a trecut
cu dragălășia ei și treptat, treptat, lumea ne-a cerut și am intrat în valurile
ei. Adeseori ne-am ferit de un fel de vârtejuri ale clocotirilor ei păcătoase
și ne-am trezit răpiți de altele pe care nu le observam ori ni se părea că ar fi
mai slabe pentru a ne smulge din ele. După cîtva timp am observat haina
de nuntă mînjită de murdăria feluriților stropi ai celor vreo 360 de feluri
de păcate cu care oastea drăcească luptă pentru a mînji și a cuceri pe creș-
tin¹. După ce făceam Pocăință așa cum am putut și am priceput din citirea
mai multor cărți sfinte, adesea simțeam un mare gol în inima mea. La ure-
chea amintirii mele adesea îmi sunau cuvintele Sf. Evangheliei auzite în Bise-
rica Sfinților Împărați din Brăila în Săptămîna Patimilor (1912): „Simone,
Simone, iată Satana va cerut pe voi, ca să vă cearnă ca grăul. Iar Eu M-am
rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta; și tu oarecînd întorcîndu-te
întărește pe frații tăi”². Din toate cuvintele Evangheliei Sfințelor Patimi,
acestea mi se repetau adesea în minte, dar vai! nici înțelesul acestora nu-l
puteam cuprinde. A mai trecut cîtăva vreme în care am trăit ca civil și apoi
ca militar (7-8 ani ca activ de pe 1912 și mobilizat în campania 1916-1919),
după care m-am hotărât ca să fac o Pocăință mai aspră, departe de lume
pentru a-mi curăța haina de nuntă, temându-mă de asprul adevăr care
zice: „În Ierusalimul cel nou – împărăția Cerurilor – nu va putea să intre*

¹ V. Sf. 23 Dec.

² Lc. 22, 31-32.

tot ce este spurcat și face spurcăciune și minciună, fără numai cei scriși în cartea Mielului³. Am intrat în monahism.

Cu câtă scumpătate păzeam la început haina sfântă a Sf. Cin înghesesc!!! Dar vai! și din sânul Sf. Mânăstiri a trebuit să ies în lume în scopul de a-mi îndeplini slujba de păstor sufletesc. Ieșind din liman în marea lumii învăluită de viforul ispitelor, am avut de luptat cu multe beteșuguri sufletești care atacau credincioșii ce-mi erau dați în seamă și pentru care trebuia să răspund înaintea lui Dumnezeu⁴. Multe beteșuguri pe care încă nu le cunoșteam, am ajuns să le cunosc în rana sângerândă a poporului încătușat, care venea la Sfânta Spovedanie. Începând cu Eva și Adam⁵ noi urmașii lor, rând pe rând⁶, am predat cheile inimilor noastre⁷ în mâinile Stăpânitorului veacului acestuia⁸ ca să încuie și să descuie după voia sa. Și aceasta o și face el depărtându-ne de facerea binelui și îmboldindu-ne la; a gândi, a vorbi, a cânta și a lucra orice deșertăciune și păcat.

Cu toată paza și rigurozitatea, însă, multe metehne din acestea și-au înfipt adânc colții în trupul meu. Aceasta m-a făcut să cercetez și mai adânc Sf. Canoane, Patericul, Vietile Sfinților. Și am ajuns la concluzia Sfinților Părinți: „Călugărul în lume e ca peștele pe uscat⁹. Când trăiești în legătură cu lumea, e peste puțină omenească de a nu păcătui. Lucrătorul îmbrăcat în haine albe lucrând într-un depozit de cărbuni, încărcând și cărând saci cu cărbuni, ori într-un depozit de păcură etc. nu poate a nu-și mânji hainele albe, la fel și lucrătorul îmbrăcat în haine negre care lucrează în moară sau în vopsitorie, nu poate sub nici un chip lucrând să nu se murdărească. Tot astfel și omul trăitor în lume chiar cu toată paza, tot își pătează haina de la Sf. Botez. Și ca să se boteze a doua oară nu se poate, pentru că își îngrămădește asupra capului urgie Dumnezeiască, fiindcă debotezându-se „răstignește luiși a doua oară pe Fiul lui Dumnezeu¹⁰. Așadar pentru noi care am păcătuit nu rămâne altceva pentru a ne mântui și a putea să intrăm în împărăția lui Dumnezeu, decât Sf. Taină a Pocăinței, adică curățirea prin lacrimi și Duh Sfânt. Dar diavolul care a amăgit pe primii oameni, și s-a obrăznicit a ispiti chiar și pe Domnul nostru Iisus Hristos, veșnic ne hărțuiește, ne luptă și pe mulți din noi ne biruiește. De câte ori am băut noi păcatul ca

³ Apc. 21, 27.

⁴ Iez. 33.

⁵ Fac. 3.

⁶ Rom, 5, 12-19.

⁷ Lc. 11, 24-26; Ioan 8, 44.

⁸ Ioan 12, 31; 14, 30; 16, 11; 2 Cor. 4, 4; Mt. 12, 29.

⁹ Pateric, pg. 13 pct. 12.

¹⁰ Evr. 6, 1-8.

apa¹¹, făcându-ne din ceea ce eram – coroana tuturor fapturilor, făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu – niște urâciuni înaintea Ziditorului nostru¹² și sortindu-ne de bună voie osândirii veșnice. O! ce viclean și mișel e diavolul! El adesea ne-a șoptit la ureche și noi l-am ascultat și mai înainte de a păcătui am zis după el: „Să mă îndulcesc cu păcatul acesta, și în cutare post mă voi spovedi și pocăi. După ce ne-am spovedit păcatele înaintea Preotului, nu mai purtăm nici o grijă de ele zicând iarăși după sfatul necuratului diavol că: „ne-am spovedit și pocăit, că am dat popii păcatele și noi ne-am ușurat, putând să facem altele, pe care iarăși vom merge să le dăm popii“ ș.a.m.d. O! gând diavolesc! cum buimăcești tu pe creștinii adormiți în dezmierdări și îmbătați de grijile veacului acestuia!¹³

Iubiților creștini, acele gânduri rele aduse din iad, să luptăm a le arunca iarăși în iad, iar noi să ne folosim de cea adevărată Pocăință. Slăvit să fie Preasfântul Dumnezeu care ne-a pus la îndemână acest milostiv mijloc pentru a ne putea mântui. Stând înaintea acestei vistierii cu bogății Dumnezeiești, m-am hotărât și eu, netrebnicul slujitor al Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca după slabele-mi puteri trupești și sufletești să alcătuiesc această lucrare, ziditoare sufletelor care voiesc cu adevărat să facă roduri vrednice de Pocăință¹⁴.

Văzând cum mulți creștini vin la Sf. Scaun al Spovedaniei nepregătiți: fără Duh umilit, fără inimă înfrântă și smerită pentru a scăpa de urgia Dumnezeiască, fără cunoștința păcatelor făcute, care le împovărează sufletele, fără hotărârea de a-și îndrepta viața și a face fapte bune cu care să se răscumpere când vor fi puși în cumpăna dreptății¹⁵, m-am apucat treptat, treptat, cu vreme și fără de vreme, a aduna: păcatele cu care m-am întâlnit la Spovedanie, cele după întrebările ce se pun la Spovedanie din Molitfelnic și felurite cărți de Spovedanie¹⁶, din Pidalion, din Sfintele Pravile, și auzite din popor unde își au cuib, cum și din felurite cărți religioase. Am căutat apoi canonisirile unora din păcate care s-au putut găsi în Pidalion, Sfintele Pravile și Nomocanoane și le-am așezat dedesubt în notă pentru a cunoaște fiecare din noi greutatea fiecărui păcat și canonisirea lui, ca atunci când Preotul Duhovnic ne dă canonul, fiecare, în loc de a cârți să ne silim din

¹¹ Iov 15, 17.

¹² Ps. 14, 3; 53, 3; Rom. 3, 10-18; 1, 18-32; Gal. 5, 19-21; 2 Tim. 8, 1-9; Apc. 21, 8.

¹³ Mt. 13, 7, 22, 24-30, 36-43.

¹⁴ Mt. 3, 3-9.

¹⁵ Dan. 7, 10.

¹⁶ A Preotului Toma Gherasimescu-Roman, a Preotului Antipa Dinescu, Schitul Icoana București, ș.a.

răspuțeri a ne face canonul dat și de putem – adică de vrem – să ne facem și îndoit și întreit canonul dat¹⁷.

Scopul nostru este totdeodată ca ori care din noi va vrea să-și curățască sufletul prin această Sf. Taină, mai înainte cu zeci de zile chiar și săptămâni, să citim și să ne cercetăm bine cu toată atenția în această oglindă rănile sufletești – păcatele făcute – și după ce ni le-am însemnat cu creionul pe cele făcute, să ni le mărturisim zilnic înaintea lui Dumnezeu la rugăciunea de dimineață sau de seară¹⁸. După ce ni le-am întipărit bine în minte, apoi cu toată părerea de rău și înfrângerea inimii să pășim la Scaunul Sfintei Spovedanii, unde să ne mărturisim toate păcatele Preotului Duhovnic. Să cerem canon și să-l împlinim. După Spovedanie încă trebuie totdeauna să ni le mărturisim înaintea lui Dumnezeu și să ni le spălăm cu lacrimi fierbinți de adevărată căință cum au făcut Proor. David, Sf. Ap. Petru, Pavel, ș.a. Pe lângă această oglindă a sufletului „Cercetarea conștiinței“, am dat mai multe învățături și pilde, pe care citindu-le și ascultându-le noi fiii și ficele Sfintei Biserici ortodoxe, să ne spălăm, curățim, și să scoatem, dezrădăcinând vicleșugurile din inimile noastre pentru a ne lumina, sfinți șiși mântui, cu Darul lui Dumnezeu.

Prea Sfântul Dumnezeu care a făcut toate zidirile din nimic, și poartă grijă de înmulțirea oamenilor, a vietăților, a plantelor etc. să binecuvinteze mințile, inimile și sufletele celor ce vor citi și asculta cu atenție aceste cuvinte folositoare de suflet și să dea viață acestor învățături ca să aducă rodirile adevăratei Pocăințe plăcută Lui și mântuire și fericire veșnică celor ce le vor urma.

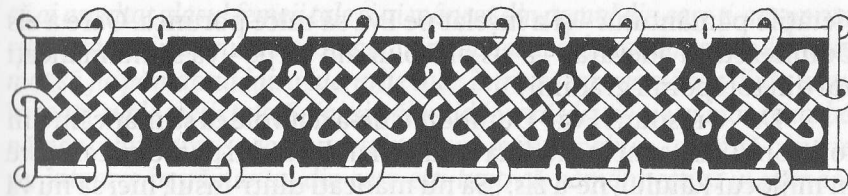
„Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu noi cu toți. Amin“¹⁹.

Cel mai mic între muritori
NICODIM MĂNDIȚĂ
Preot-Călugăr, Ad-tor parohial
Leurda Gârboului-Someș.
14-IX-1932

¹⁷ Afară de oprirea de la Sf. Împărtășanie, pe care nu trebuie nicidecum să o prelungim peste timpul hotărât de Duhovnic.

¹⁸ Sf. Ap. Pavel și-a mărturisit toată viața păcatul că a prigonit Biserica lui Dumnezeu: 1 Cor. 15, 9; Fap. Ap. 22, 19-20; Rom. 7, 14-24; la fel și alți mulți: Ps. 105, 6; Ier. 8, 24; 8, 14; I. 4, 7, 20; Plângerile lui Ier. 5, 16; Dan. 9, 5-9; Mih. 7, 9; exemple; Vameșul, Lc. 18, 13; asemenea și Sf. Ap. Petru vezi Biblioteca Ort. Nr. 4 pg. 105, și Mt. 26, 74-75; Mc. 14, 71-72.

¹⁹ 2 Cor. 13, 14.

POCĂIȚI-VĂ CĂ S-A APROPIAT ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR

Începuturile Pocăinței

Unicul Prea Sfântul Dumnezeu, Preaslăvit în Sfânta Treime: Tatăl, Cuvântul și Sfântul Duh²⁰ în nemărginita și milostiva Sa dragoste, după ce în cele șase zile ale creației a făcut toate zidirile nevăzute²¹ și văzute, în cer, în văzduh, pe pământ, în ape și sub pământ, la urma tuturor a făcut și pe om după chipul²² și asemănarea Prea Sfintei Sale – bărbat și femeie i-a făcut pe ei.

După ce i-a făcut i-a pus în grădina Raiului, dându-le sub stăpânirea lor toate bogățiile Raiului cu frumusețile, roadele și vietățile lui²³. Însă pentru a nu uita pe binefăcătorul lor, le-a dat poruncă să nu mănânce din „pomul cunoștinței binelui și al răului“ care era lângă „pomul vieții“, că îndată ce vor călca porunca, vor muri²⁴. După câțva timp de păzire²⁵ diavolul s-a băgat în șarpe – cel mai înțelept dintre

²⁰ 1 Ioan 5, 7.

²¹ Fac. 1, 1; Ioan 1, 3; Cols. 1, 16; Iov 1, 6; 2, 1; 38, 7; În Sf. Scriptură vedem oștile cerești subîmpărțite în trei trielnice trepte: Serafimi; Is. 6, 3-7; Heruvimi; Fac. 3, 24; Ps. 17, 10-16; 79, 2; comp. Ieș. 25, 18-22; 2 Împ. 6, 2; Iez. 9, 3; 10, 1-20; 11, 22; 28, 14, 16; 41, 18-25; Tronurile; Cols. 1, 16; Domniile, Începătoriile, Stăpâniile; Efs. 1, 21-22; Cols. 1, 16; Puterile; 1 Petru 3, 22; Arhanghelii; Iuda 1, 9; 1 Tes. 4, 16; Is. Navi 5, 14; Lc. 1, 11-20, 26-38; Îngerii; Fac. 16, 7-12; 18; 19; 21, 17-19; 22, 15-18; 24, 7; 28, 12; 32, 1; Ieș. 3, 2; 14, 19; F. Ap. 7, 53; Jud. 3, 1-6; 6, 11-22; 13; 2 Regi 24, 16-17; 3 Împ. 19, 5-7; 4 Împ. 1, 15; 6, 17; 19, 35; Zah. 1, 14; Mt. 1, 20-23; 2, 13; 4, 11; 18, 10; F. Ap. 1, 10-11; 5, 19; 12, 7-10; 10, 3-6; Mt. 26, 53; Lc. 2, 9-14; 22, 43; Mt. 28; Mc. 16; Lc. 24; Ioan 20.

²² Vezi Teol. Dogm. Ort. Ep. Canev, Vol. III pg. 277-291.

²³ Fac. 1; 2.

²⁴ Fac. 2, 9, 16-17.

²⁵ Vezi Teol. Dogm. Ort. Ep. Canev, Vol. III pg. 407-430.

vietățile pământului – și a înșelat pe Eva să calce porunca. Oare a zis Dumnezeu cu adevărat – a zis diavolul din șarpe – ca să nu mâncați voi din toți pomii grădinii?

Da – a răspuns Eva – Dumnezeu ne-a dat voie ca să mâncăm din toți pomii care sunt în grădina Raiului, iar din rodul pomului care este în mijlocul Raiului, ne-a zis: „Să nu mâncați dintr-însul, nici să nu vă atingeți de dânsul, ca să nu muriți“. Atunci mințind vicleanul diavol din șarpe a zis Evei: „Nu veți muri cu moarte, că știe Dumnezeu că ori în ce zi veți mânca din pomul cunoștinței binelui și al răului se vor deschide ochii voștri și veți fi ca niște Dumnezei, cunoscând binele și răul“... Și Eva luând din rodul oprit a mâncat și a păcătuit. După isprava aceasta drăcească, diavolul pentru a înșela pe Adam n-a mai avut trebuință de șarpe; ci s-a servit de Eva. Din Eva diavolul grăiește, prin glasul dulce și viclean al femeii, și înduplecă și pe Adam a călca porunca: „*Și a dat – Eva – și bărbatului său și a mâncat*“. După căderea în păcatul neascultării, li s-au deschis ochii și văzând că sunt goi s-au rușinat; și luând frunze de smochin le-au cusut unele de altele și au făcut un acoperământ pe care l-au pus împrejurul corpului lor. Așa acoperiți s-au ascuns într-un loc dosnic, crezând că se vor putea ascunde de Dumnezeu să nu-i afle... Dumnezeu, știind că Adam și Eva călcase ră porunca, a venit în grădina Raiului după amiază și umblând, a strigat pe bărbat – capul femeii – „*Adame, unde ești?*“ Ieșind din ascunzătoarea sa Adam – și mai pe urmă și Eva – a răspuns: „*Te-am auzit umblând prin Rai, Doamne, și m-am temut, pentru că sunt gol și m-am ascuns*“. Dumnezeu l-a întrebat: „*Cine ți-a spus că ești gol? Nu cumva ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit, numai din pomul acesta să nu mănânci?*“ Îngrozit de glasul lui Dumnezeu, Adam aruncă vina pe soția sa, zicând: „*Femeia pe care mi-ai dat-o de soție, aceia mi-a dat din pom de am mâncat*“. Dumnezeu întreabă și pe Eva, zicându-i: „*De ce ai făcut aceasta?*“ Eva ca și Adam a făcut o spovedanie falsă, înveninând-o cu clewetirea: „*Șarpele m-a amăgit și am mâncat*“. Dovedindu-se păcatul neascultării lui Adam și Evei, însoțit de vicleana și falsa spovedanie, Dumnezeu mâniat a zis șarpelui: „*Pentru că ai făcut aceasta blestemat să fii tu, între toate vietățile pământului; pe pieptul tău și pe pantece te vei târî, și pământ vei mânca în toate zilele vieții tale. Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și între sămânța ei; aceia îți va zdrobi capul tău, iar tu vei păzi călcâiul ei*“. Femeii i-a zis: „*Înmulțind voi înmulți necazurile tale și suspinul tău; în dureri vei naște fii și spre bărbat va fi întoarcerea ta și el te va stăpâni*“. La urmă a zis și lui Adam: „*Pentru*

că ai ascultat glasul femeii tale și ai mâncat din pomul din care ți-am poruncit ție, numai dintru acesta să nu mănânci, și ai mâncat dintr-însul, blestemat să fie pământul întru lucrurile tale; întru necaz vei mânca dintr-însul în toate zilele vieții tale. Spini și pălămidă va răsări ție și vei mânca iarba pământului. Întru sudoarea feței tale vei mânca pâinea ta, până când te vei întoarce în pământul din care ești luat: că pământ ești și în pământ te vei întoarce“ (Fac. 3). Dumnezeu a făcut lui Adam și Evei îmbrăcăminte de piei și i-a scos afară, punându-i a lucra pământul din care au fost luați în preajma Raiului. La poarta Raiului a pus un Heruvim cu sabie de foc învârtitoare care oprea intrarea în Rai spre a nu putea omul să intre și mâncând din pomul vieții să trăiască în veci și răul să ajungă covârșitor binelui. Bieții noștri strămoși noștri au rămas multă vreme în preajma Raiului desfătării, plângându-și fericirea pierdută. De atunci, în miile de ani, lacrimile au curs neîncetat din ochii urmașilor lui Adam, plângând după fericirea pierdută, după care alergau, zdrobindu-se să o găsească, dar nu o aflau. Astfel, bătrânul pământ, ocrotitor și bun din care am fost luați și din care ne hrănim, a fost botezat: „*Valea plângerii*“ de cei ce sub felurite forme, au vărsat pâraie de lacrimi în căutarea fericirii. Dacă s-ar putea aduna lacrimile vărsate în miile de ani, de la facerea lumii, s-ar forma un ocean de apă limpede ca cristalul, poate și mai mare decât Oceanul Pacific. Acest ocean format din lacrimi, printre care omenirea decăzută a văzut pe Dumnezeu, s-ar putea numi, pe drept cuvânt, „*Oceanul Pacificării*“. Mare prăpastie a fost deschisă prin păcatul neascultării, între oameni și Dumnezeu! Umplându-se prăpastia aceasta cu lacrimile izvorâte din diferitele dureri, Dumnezeul păcii s-a pogorât pe pământ, și ca un Noe desăvârșit, a edificat o Corabie puternică, Biserica Sa. Cei ce vor vrea să intre și să rămână în această Corabie – în Sfânta Biserică – și în învățăturile Dumnezeiești existente într-însa, pot călători cu spor către Dumnezeu, împăcându-se cu El, pentru a fi fericți în veci. Amin.

Cel ce se judecă pe sineși canonisîndu-se cu ajutor de sus își sfărâmă cătușile și lanțurile păcatelor săvârșite. Doi frați trupești s-au lepădat de lume: dintre care unul în muntele Eleonului șezând într-o zi foarte cu umilință, înfocându-se la inimă, s-au pogorât în sfânta Cetate. Și mergând la dregătorul, au mărturisit lui păcatele sale, zicându-i: „*Pedepsește-mă după lege*“. Iar dregătorul minunându-se, s-a îndoit întru sine și a zis lui. „*Cu adevărat, omule, pentru că tu de la sine ai mărturisit; nu îndrăznesc a te judeca pe tine mai înainte de Dumnezeu. Că poate ți le-a și iertat*“. Și ducându-se Părintele, și-a pus în fiare

picioarele și grumazul și s-a încuiat pe sine în chilie; și dacă vreodată venea cineva, și-l întreba zicând: „Părinte, cine ți-a pus aceste fiare grele?” Răspundea: „Dregătorul“. Deci mai-nainte cu o zi de săvârșirea lui, Îngerul stând înaintea lui, au căzut îndată fiarele de pe dânsul. Apoi a doua zi venind cel ce slujea lui, l-a întreat: „Cine ți-a dezlegat fiarele, Părinte?” El a răspuns: „Cel ce a dezlegat păcatele mele, că s-a arătat mie ieri, zicând: Iată pentru răbdarea ta, s-au dezlegat toate păcatele tale. S-a atins cu degetele lui de fiare, și îndată au căzut de la mine“. Acestea zicând Părintele, numaidecât a adormit. Dumnezeu-lui nostru Slavă (Din Prolog, 2 sept.).

Botezul este ușa prin care oamenii pot intra în Corabia care-i conduce în Împărăția lui Dumnezeu

Ușa Corabiei prin care omenirea poate ajunge în Împărăția Cerurilor este Taina Sf. Botez, așezat și orânduit de Însuși Preasfântul Dumnezeu în Biserica Sa. Sfântul Ioan Botezătorul zice: „*Cel ce m-a trimis pe mine să botez cu apă, Acela mi-a zis mie: peste care vei vedea Duhul pogorându-Se și rămânând peste Dânsul, Acela este care botează cu Duh Sfânt. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu, Mielul lui Dumnezeu Care ridică păcatul lumii*“²⁶. Acest Dumnezeu-Omul al păcii, așează și orânduiește ușa Sf. Botez în Sf. Sa Biserică, zicând lui Nicodim care venise noaptea de frica Iudeilor pentru a primi învățatură: „*Amin, Amin grăiesc ție; de nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu... de nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu. Ce este născut din trup, trup este, și ce este născut din Duh, duh este*“²⁷. Sfinții Apostoli de-aseenea stăruiesc ca oamenii să se boteze cu mare și mic, zicând: „*Pocăiți-vă și să se boteze fiecare din voi întru numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor și veți lua Darul Duhului Sfânt. Pentru că vouă este fagăduința și copiilor voștri și tuturor ori pe câți va chema Domnul Dumnezeuul nostru*“²⁸. Sf. Ap. Pavel arătând trebuința Sf. Botez prin care se capătă înfierea Dumnezeiască zice: „*Fraților, carne și sânge împărăția lui Dumnezeu să o moștenească nu pot... Și numai: „Ori câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat*“. Dar acest botez este numai și numai unul, precum și Domnul Dumnezeu unul este și credința adevărată,

²⁶ Ioan 1, 33-34, 29, 36.

²⁷ Ioan 3, 3-6; comp. Mt. 28, 19; Mc. 16, 15-16; Lc. 24, 47.

²⁸ F. Ap. 2, 38-39, 41.

una este. „*Un Domn, o credință și un singur botez*“²⁹. În epistola către Evrei (6, 1-8), Sf. Ap. Pavel arată că nimenea să nu se mai boteze iarăși după primul botez, căci aceia se aseamănă evreilor: „*Răstignind lor iarăși pe Domnul Iisus Hristos*“. Pentru această fărădelege ei vor fi blestemați ca un pământ producător de ciulini și netrebnic, al cărui sfârșit este spre ardere.

Botezul e o mare bogăție³⁰. Am cunoscut odată o femeie blajină și credincioasă – povestește Bourdon – care era foarte săracă în averii pământești, însă cu atât mai bogată în cele cerești. În orașul unde locuia dânsa, se zidea o mare Biserică. La cheltuielile mari împreunate cu zidirea Sf. Locaș contribui și dânsa, din toată sărăcia ei, cu un taler. Preotul însă, căruia voia să-i predea darul său, a refuzat-o cu blândețe, zicând că și dânsa are mare lipsă de acel taler; ba ce este mai mult, văzându-i hainele învechite, ce atârnau în zdrențe de pe trupul ei, i-a oferit un ajutor. Femeia credincioasă însă i-a răspuns cam cu indignare: „*Eu săracă? Oare nu sunt botezată și prin urmare moștenitoarea unei împărății prea fericite, ce va să fie?*“ „*Nevoiți-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcii. Un trup și un Duh, precum și chemați sunteți într-o nădejde a chemării voastre; Un Domn, o credință, un botez. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este peste toate și prin toate și întru noi toți*“³¹.

Ce este Pocăința?

Pocăința – zice Sf. Ioan Damaschin – este o întoarcere de la cea afară de fire, la cea după fire și de la diavolul către Dumnezeu, care se face cu osteneală și cu nevoință“. Din aceste cuvinte învățăm că noi suntem datori să lăsăm pe diavolul și lucrurile lui diavolești și să ne întoarcem la Dumnezeu și la viețuirea duhovnicească plăcută Lui. Să urâm păcatul și să ne întoarcem la faptele bune și virtuțile creștinești prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu cu toată dragostea după cum zice David: „*Nedreptatea am urât și m-am scârbit... iar legea Ta am iubit... Pentru aceasta am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul și topazul*“ (Ps. 118). Pocăința adevărată este: o durere vie ce o simte omul înăuntrul ființei sale pentru păcatele cu care a jignit bunătatea lui Dumnezeu, defăimarea lor înaintea Preotului prin Spovedanie adevărată și hotărârea neștrămutată de a le părăsi în viitor.

²⁹ 1 Cor. 15, 50; Gal. 3, 27; Efs. 4, 5.

³⁰ Dr. Grigorie Comșa Ep. Aradului, 350 pilde, 1928, Arad, pg. 36.

³¹ Efs. 4, 3-6.

Respect pentru O pildă vie despre adevărata Pocăință ne pune înaintea dulele nostru Mântuitor Iisus Hristos în întoarcerea fiului risipitor la casa tatălui său. Tânărul acesta luându-și partea de avere de la tatăl său s-a dus cu ea într-o țară depărtată și și-a risipit-o toată, viețuind în dezmierdări. Ivindu-se o foamete mare în țara aceea și fiind lipsit, fiul risipitor s-a băgat slugă la un boier din acea țară și acesta l-a trimis să-i pască porcii. În slujba aceasta josnică atâta a ajuns de lipsit, încât dorea să-și sature pânțelele cu roșcovele ce mâncau porcii, dar nimeni nu i le dădea lui. Prăpădit de foame și de golătate, slab mai mort, venindu-și în sine a început a se tângui zicând: „*Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine; iar eu pier aici de foame!*“ Până când voi sta eu în starea asta jalnică, care din clipă în clipă mă amenință cu pieirea? Scula-mă-voi și mă voi duce la Tatăl meu și voi zice lui: „*Tată, greșit-am la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă numi fiul tău; ci fă-mă ca pe unul din argații tăi*“. Zis și făcut. Tânărul, hotărât sculându-se a părăsit pe tiranul lui stăpân și porcii pe care-i păscuse până acum și rezemat în toiagul pribegiei a pornit către tatăl său.

După câțeva vreme s-a apropiat de casa părintească. Încă fiind el departe l-a zărit tatăl său, i s-a făcut milă și alergând a căzut pe grumajii lui și l-a sărutat pe el. Și înălțându-și fiul risipitor glasul lui slab, întretăiat de plâns și de suspine și-a spovedit tatălui său greșelile sale, zicând: „*Tată, greșit-am la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă numi fiul Tău*“... Și a zis tatăl către slugile sale: „*Aduceți haina cea dintâi și-l îmbrăcați pe el; dați inel în mâna lui și încălțămintea în picioarele lui; și aducând vițelul cel hrănit, îl înjunghiați și mâncând, să ne veselim; că fiul meu acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat*...“³².

Mare a fost dragostea acestui tată, de care ne vorbește Sf. Evanghelie; dar mult mai nemărginită este dragostea lui Dumnezeu care în fiecare clipă a vieții noastre ne strigă să părăsim țara păcatului, pe boierul diavolesc și porcii patimilor josnice și să venim la Dânsul, căci zice: „*Veniți la Mine, toți cei osteniți și însărcinați și Eu vă voi odihni pe voi*“³³. „*Întoarceți-vă și vă abateți de la toate păgândătățile voastre... pe care le-ați făcut asupra Mea și vă faceți vouă inimă nouă și duh nou și faceți toate poruncile Mele. Și pentru ce mori, casa lui Israel? Că nu voiesc moartea celui ce moare – zice Domnul Dumnezeu; ci vă întoarceți și veți fi vii*“³⁴. „*Întoarce-te – zice Dumnezeiasca Scriptură – la Domnul și părăsește păcatele; roagă-te înaintea feței Lui și împuținează sminteala ta. Sârguiește*

³² Lc. 15, 11-24.

³³ Mt. 11, 28.

³⁴ Iez. 18, 30-32.

către Cel Preaînalt și te întoarce de la nedreptate, și foarte te scârbește de lucrul – păcatul – urât“³⁵. Doamne, Dumnezeule! Ridică-ne cu Darul Tău să ne venim în fire, și să ne vedem bine sărăcia sufletească în care am ajuns prin depărtarea de Tine. Luminează-ne ochii sufletului ca să vedem grozăvia pustiirii pe care păcatul a făcut-o în ființa noastră și să-l urâm cu toată puterea. Ajută-ne să vedem deschise Prea Sfințele Tale brațe care ne așteaptă să venim; întărește-ne în hotărârea de a părăsi pe Satana și lucrurile lui și a reveni cu trup și suflet la Sânul Tău, ca prin împlinirea voii Tale să devenim și să rămânem pentru totdeauna fii ai Tăi. Amin.

Folosul Pocăinței și felul Pocăinței la creștinii înțelepți Trei tineri au fost aruncați în temniță pentru unele delictе. Mai târziu ajung în slujba unui împărat, care dorea să știe odată cu ce își petreceau ei timpul în temniță? Unul spuse că el se ocupa cu matematica, altul cu pictura. Al treilea tăcea. Fiind întrebat de împărat să spună și el ce a făcut în temniță, el zise: „Tot timpul cât am stat în temniță, îmi băteam capul ce să fac ca să nu mai ajung acolo.“ Așa să facă creștinul după o Spovedanie conștiințioasă: „Cum să se poarte ca să nu mai păcătuiască“³⁶.

Iozia, regele Iudeii fu iertat de Dumnezeu după ce s-a pocăit³⁷. Sf. Ioan Gură de Aur în omilia a V-a despre Pocăință spune că mare dar este Pocăința. Dumnezeu ceea ce ne-a dat ca pedeapsă (canon prin Duhovnic) l-a dat spre mântuirea noastră. Păcatul a născut durerea, durerea mistuie păcatul și precum viermele crește în copac, roade și mistuie lemnul, astfel mistuie durerea produsă de păcat, chiar păcatul însuși, cu ajutorul „Pocăinței“.

Ioan Scărarul, fost monah în muntele Athos, în „Scara“ sa grăiește despre Pocăința unor călugări din Alexandria la sfârșitul sutei a șasea. După un păcat mai mare se adunau într-o chilie neîncălzită și întunecoasă. Acolo ziua și noaptea plângeau și oftau adânc, îmbrăcați în zdrențe și zăcând pe pământul gol. Lacrimile lor udau cenușa pe care se așezau. Dacă le rămânea o clipă liberă peste orele de rugăciune, împleteau coșuri. Câte odată ieșeau noaptea din acea cameră întunecoasă și stăteau în picioare toată noaptea! Alții își legau mâinile la spate și cu capul plecat plângeau toată noaptea, încât unii și-au pierdut vederea din cauza plânsului. Oh, cum strigau ei: „Unde este frumusețea de mai înainte a sufletului nostru? Unde este raza râvnei noastre de la început? Unde sunt acele fericite zile, la care ne gândim

³⁵ Is. Sir. 17, 2-21.

³⁶ Dr. Gr. Comșa Ep. Aradului, 350 pilde, 1928, pg. 272 și 274-276.

³⁷ 4 Împ. 1218-19.

acum cu tristețe?” Și în asemenea cazuri nu se încredeau în bunătatea lui Dumnezeu, ca apoi să scadă Pocăința lor, ci ziceau unul către altul: „Continuăm înfrânarea trupului, ca să răstignim fără milă trupul nostru necurat, care a pricinuit moartea sufletului nostru“.

Tertulian zice: „Cerbul rănit cunoaște iarba care poate să-i vindece rana; rândunica cunoaște planta, care să redea vederea puiilor orbiți în cuib. Tu însă, păcătosule, deși ai cunoștința că numai prin Taina Pocăinței poți să te vindeci, nu întrebuițezi acea Taină?“ Proorocul Iona căuta scăpare când iată Dumnezeu dă o furtună. „Căci – zice Sfântul Ioan Gură de Aur – unde este păcat totdeauna este și furtună. Corabia amenință cu scufundare pentru păcatele Proorocului. Iona fu aruncat în mare și furtuna s-a liniștit. Să aruncăm deci și noi păcatele în marea Pocăinței. Dacă te plângi când ai pierdut bani, prin aceasta nu-i redobândești; dacă te plângi când ești bolnav, îți mărești durerea; dar dacă te întristezi de păcatele tale, te liberezi de dânsule și vei avea o mare bucurie.

Cu ce se aseamănă păcatul și care sunt roadele lui?

Păcatul este asemenea unui *cui* care din nebagare de seamă ar fi intrat prin talpa piciorului și apoi a ieșit pe deasupra cu bucăți de carne și vine, făcând să țâșnească sânge în toate părțile și aducând în trupul nostru dureri vii și leșin.

Păcatul este asemenea *spinilor* intrați în degete pe sub unghie.

Păcatul este asemenea unei *țepi* intrată înăuntrul ochiului, care scurgându-se își pierde lumina.

Păcatul e asemenea cu o *mică gaură* la felinar, vântul suflă și astfel găsește și stinge lumina felinarului, lăsând pe purtătorul lui în întuneric.

Păcatul e asemenea cu o *mică scânteie* ori o *mică gămălie de chibrit* aprinsă... care a ars sate și orașe... a azvârlit în aer magazii mari cu praf de pușca, pricinuind groaznice cutremure pe rază de mai mulți kilometri, înspăimântând și pierzând sumedenii de oameni.

Păcatul e asemenea cu o *gaură* făcută în pereții unei corăbii, sau a unui vapor etc etc. plutitor pe apă; marinarii neobservând această gaură, ea pricinuieste scufundare acelor uriașe vase și aduce pieire pentru sute și mii de oameni și pentru sute și mii de mărfuri și obiecte de mare valoare.

Păcatul este asemenea cu rugina care roade fierul și cu *cariul* care roade și distruge lemnul.

Păcatul este asemenea cu *coropișnițele* care vatămă, rod și distrug rădăcinile legumelor și florilor frumoase încărcate de balsamul mirosurilor care desfată gustul, vederea și mirosul oamenilor; acestea se oflesc, se veștejesc și pier.

Păcatul este asemenea *fiarelor sălbatice și urâte* care fugăresc în salturi mari vitele nevinovate, mușcându-le, sfâșiindu-le, ucizându-le și pierzându-le pe cele care le cad victimă.

Păcatul este asemenea *săgeții înfocate a trăsnetului cerului*, care ori unde ajunge, sfâșie și arde copaci, vite și oameni; care aprinde, dărmă și distruge până și cele mai uriașe clădiri.

Păcatul este asemenea cu *iarba otrăvitoare* care fiind aruncată de cei nehibzuiți în iaz și-n ape, nimicește toți peștii dimpreună cu icrele, sămânța lor.

Păcatul este asemenea unei *cantități mici de otravă* puternică cu care se ucide o sumedenie de oameni.

Păcatul este asemenea cu o *pată de fum* depusă pe sticla unei lămpi sau a unui felinar; și măcar că acesta arde bine, dar prin partea afumată a sticlei nu poate a-și trimite lumina și a o răspândi împrejurul său. Precum o bubuliță nebagată în seamă de cineva, cangrenându-se și înveninându-se, cauzează pierzarea întregului corp omenesc; tot astfel și păcatul – chiar mic fiind – prin nebagarea de seamă a adus și aduce osândă și pieire asupra întreg neamului omenesc, care nu ia seama de sineși și nu se curățește după Dumnezeieștile învățături existente în Sfânta Biserică Ortodoxă.

Păcatul este asemenea *bolilor molipsitoare* aducătoare de moarte năprasnică, asemenea uraganului care răstoarnă și prăbușește totul în calea lui, lăsând în urmă-i pustiiri și jale. Asemenea este încă și apelor care ieșind din matca lor inundează și distrug recolte case, sate, orașe, înecând averi, vite și oameni, lăsând în urmă doar jalea și pustiul. – Cuiului ruginit intrat adânc în picior care te împiedică a merge, pironindu-te la pat și primejduindu-te a rămânea șchiop ori olog pentru totdeauna sau chiar a-ți pierde viața.

Păcatul este asemenea *păianjenului* cu mreaja lui, în care încurcându-se muștele, pierd puterea zborului și mor încurcate și înveninate de el.

Păcatul *a prăbușit pe îngeri din cer* în iad, transformându-i din îngeri luminați în draci întunecați³⁸. A prăbușit pe Adam și pe Eva cu urmașii lor din fericire, odihnă, bucurie, siguranță, virtute sufletească și

³⁸ Is. 14:11-20; Lc. 10, 18.